

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mona Olsrød, 33372364

Hørings svar - endring i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjon

Vi viser til høring fra Landbruks- og matdepartementet, datert 18.12.2018, med forslag om endringer i forskrift om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen.

Formålet med husdyrkonsesjonsloven er å spre kraftfórkrevende husdyrproduksjon på flere enheter. Stor bruk av «engangspurker» gjør at en produsent kan produsere opp mot tre ganger så mange smågris innenfor dagens konsesjonsregelverk som en produsent med ordinært driftsopplegg. Over tid har bruken av «engangspurker» økt, og dette er ikke i tråd med formålet om å spre produksjonen.

I høringen er det foreslått å sette konsesjonsgrense for slaktede purker i tillegg til innsatte purker. Det er foreslått egne grenser for foredlings- og formeringsbesetninger.

Fylkesmannen mener det bør vurderes om antall omsatte/innsatte smågris bør telles i stedet for purker. Det blir enklere å forvalte også med tanke på produksjonsbesetninger, foredlingsbesetninger og formeringsbesetninger. For forvaltningen og for produsentene oppleves regelverket vanskelig å håndtere, og krevende å kontrollere. Det hadde vært betydelig enklere å kontrollere produksjonen av smågris ved å telle omsatte smågris, noe som også gjør stedlige tilsyn mindre aktuelt.

Vi har ikke vurdert hvordan dette skal beregnes på kombinertbesetninger, men ved å beregne smågris satt inn i produksjonen mener vi det kan løses.

Dersom det fortsatt skal være innsatte purker og i tillegg slaktede purker virker det uklart hvordan dette skal beregnes «til enhver tid» og hva en skal beregne standardisert erstatning av (skal ikke betale erstatning to ganger for samme dyr).

Ved en overgang for dagens produsenter med «engangspurker» bør ikke overgangen settes til senere enn ut 2021.

Produksjon over to år

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark er enig i at forslaget om at det kan produseres inntil 15 % mer ett år mot at det reduseres tilsvarende året etter ikke bør gjelde høner. Om dette skal gjelde purker er vi mer usikre på. Puljedrift og kombinert produksjon (både produksjon av smågris og slaktegris) der en også kan justere antall slaktegris og purker i løpet av året, er bakgrunnen for at vi mener purker fortsatt burde være med.

Vi mener også at det er svært viktig å beholde setningen i §2. «Det er alltid de to siste årene som ses i sammenheng». En liten overproduksjon ett år vil ellers kunne få store konsekvenser for produksjonen året etter. Å alltid se de to siste årene i sammenheng vil gjøre maskinell kontroll enklere.

Erstatningssatser

Det er foreslått å innføre to ulike erstatningssatser. Erstatningssatsen er foreslått basert på hvor stor overproduksjonen er, eller om produksjonen foregår i ett eller flere hus. Ved produksjon i mer enn ett hus skal laveste sats regnes for hele overproduksjonen. Er det forvaltningens ansvar å kompensere for økte kostnader ved flere hus ved å innføre ulike satser?

Det er vår erfaring at det er vanlig å ha produksjonen i flere bygg. For eksempel ungpurker/gjeldpurker i ett bygg og purker med smågris i ett annet. I tillegg har mange en gammel låve de kan ha noen slaktegris i. Dette vil føre til at mange kan inn under laveste sats, og det står ingenting i forslaget om at det må gjelde ulike gårdsbruk eller hvor stor avstand det må være mellom bygningene.

Det er uklart om tabellen i § 8 gjelder foretakets produksjon eller antall dyr. Skal det ved produksjon over 20 % benyttes laveste sats for alle dyr, eller høy sats for inntil 20 % overproduksjon og lav sats kun for overskridelsen over 20 %? Dette må presiseres i forskriften.

Tabellen under illustrerer forskjellen i erstatning ved å benytte ulike satser.

	Overproduksjon opp til 20 % i <u>en</u> bygning	Overproduksjon i <u>flere</u> bygninger
Slaktegris	168 enheter x 250 kr = 42.000 kr	420 enheter x 100 kr = 42.000 kr
Slaktegris	420 enheter x 250 kr = 105.000 kr	1050 enheter x 100 kr = 105.000 kr

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark mener det er uheldig å gi lavere erstatning dersom du bare har stor nok overskridelse/flere bygninger. Dette virker heller ikke rettfærdig for de produsentene som forsøker å følge lovens intensjoner og gjeldende grenser. Men dersom differensiert sats opprettholdes, bør høyeste sats gjelde inntil 20 % overproduksjon, og lavere sats kun for produksjon utover dette. Antall bygninger produksjonen foregår i bør ikke tas med i vurderingen.

Det må også avklares hvordan purker som ikke har griset, men som på slakteriet blir klassifisert som purke, skal behandles.

Statiske satser gir enklere forvaltning og økt forutsigbarhet, men gjenspeiler ikke markedsendringer mellom år (slik denne høringen også skal påvirke), og heller ikke spesialproduksjoner som har vesentlig bedre økonomi.

Det er per i dag ingen kontroll ved salg av ungpurker dersom dette ikke går via slakterier. Det er i høringen ikke anbefalt at det opprettes et livdyrregister. Fylkesmannen i Vestfold og Telemark mener derimot at det burde opprettes et slikt register. Slik det er nå vil kun de som selger via slakteriene risikere å måtte betale standardisert erstatning, mens de som selger direkte til kjøper ikke blir kontrollert.

Vi ser også muligheter for omgåelse av regelverket ved at produsenter med «engangspurker» etablerer purkering. Purkeringer bør derfor også få konsesjonsgrenser ut fra hvor mange dyr de leverer til satelittene.

Annet

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark mener definisjonen på slaktegris bør harmoniseres med definisjonen på slaktegris i forurensingsloven. Der defineres slaktegris/produksjonsgris som gris over 30 kg. Dette kan også være viktig dersom en går over til å benytte solgte/innsatte (innsatte for kombinert produksjon) smågris framfor innsatte purker også for kombinertbesetninger.

Selv om husdyrkonsesjonsloven § 3 ikke er behandlet særskilt i høringsbrevet, ønsker vi å løfte fram et behov for endring av regelverket om driftsfellesskap. Vi foreslår å sette opp noen konkrete produksjonsformer som ikke tillates, i tillegg til den generelle formuleringen i husdyrkonsesjonsloven § 3. Dette vil gjøre regelverket enklere for produsentene og det vil kunne gi store besparelser i saksbehandlingen hos offentlig forvaltning. Vi foreslår at det inntre konsesjonsplikt etter husdyrkonsesjonsloven § 3 hvor ett eller flere av følgende forhold foreligger, og den samlede svine- eller fjørfeproduksjonen overskrider grensen for konsesjonsfri drift:

- a. Ektefeller eller samboere driver hver sin produksjon
- b. Produksjon finner sted i samme anlegg
- c. Produksjonene har et omfattende maskinfellesskap
- d. Produksjon startes opp på tomt utskilt fra eiendom som driver tilsvarende produksjon
- e. Den ene produsenten foretar eller administrerer størstedelen av arbeidsinnsats i den andre produksjonen

Vi foreslår at en slik regelendring tas inn i bestemmelsen om driftsfellesskap i husdyrkonsesjonsloven

Med hilsen

Helge Nymoen (e.f.)
avdelingsdirektør

Mona Olsrød
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent